

Provincie Noord-Brabant

Uitvoeringsagenda BOS 2.0 2024-2027

Voortgangsrapportage 2026

Themadag Provinciale Staten
25 september 2025

Programma

1. Introductie stand van zaken uitvoering
2. Belangrijkste ontwikkelingen
3. Financieel overzicht
4. Aanpassingen Uitvoeringsagenda

1. Introductie en stand van zaken uitvoering

Onze opdracht

- Minder stikstof: natuurherstel
- Stikstof niet langer een beperkende factor

Uitvoeringsagenda Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof 2.0

- Maatregelen waar we zelf invloed op hebben
- Inspanningen van het Rijk cruciaal
- Gezonde balans
- Alle sectoren

Stikstofemissie en natuurherstel

2026: belangrijke stappen richting Brabant open

Veel ontwikkelingen in Brabant, bij het Rijk en in het buitenland die bijdragen aan natuurherstel en het weer mogelijk maken van maatschappelijke en economische ontwikkelingen in Brabant

2. Belangrijkste ontwikkelingen

Landelijke ontwikkeling - Kamerbrief 26 juni 2026

- Ambitie: Nederland 'van het slot'
- Sluit aan bij de lijn in Brabant
- Brabantse inzet blijft nodig
- Uitwerking in Gebiedsgerichte aanpak

Impact op uitvoeringsagenda

Uitwerking vindt plaats i.s.m. provincies. Bij uitwerking wijzigt mogelijk de uitvoeringsagenda op onderdelen.

2. Belangrijkste ontwikkelingen

Landelijke ontwikkeling - Brainport Open

- Coalitieakkoord Kabinet: middelen voor de regio Brainport
- Rijk, regio en provincie bundelen krachten
- Dit najaar: uitvoeringprogramma met maatwerk
- Het Rijk spant zich in voor startbudget van €125 miljoen

Impact op uitvoeringsagenda

Brainport open wordt opgenomen in de uitvoeringsagenda.

2. Belangrijkste ontwikkelingen

Landelijke ontwikkeling - AERIUS Monitor 2025

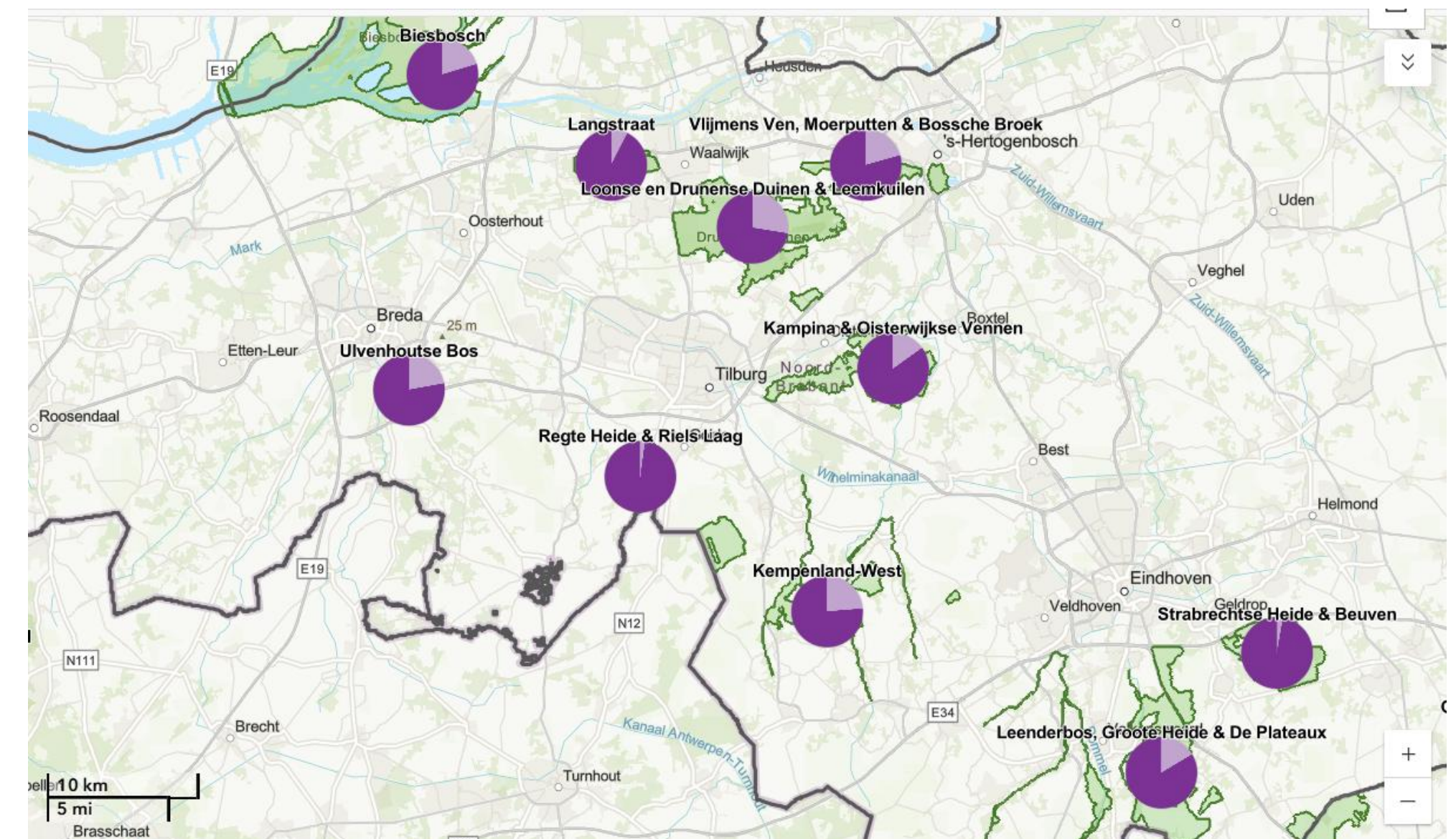
- Eind 2025: jaarlijkse update stikstofcijfers
- Stikstofemissie en -depositie
- Eind 2026: nieuwe update
- Zie [Brabants overzicht stikstofdata](#)

Goed om te weten

Veranderingen in emissies komen door een combinatie van landelijke en provinciale maatregelen en autonome ontwikkelingen

Impact op uitvoeringsagenda

De relevantie van de tussendoelen uit de BOS 2.0 blijkt beperkt. Evaluatie volgt.

2. Belangrijkste ontwikkelingen

Ontwikkeling uit de BOS 2.0 - Aanpak vermindering ammoniakemissie veehouderijen

- Veehouders moeten vanaf 1 juli 2026 maatregelen hebben toegepast om ammoniakemissie uit verouderde huisvestingssystemen te verminderen
- Uitstel tot 1 januari 2030 voor bestaande systemen die in het verleden waren toegestaan
- Reductienormen per diercategorie
- Keuzevrijheid
- Verschillen per sector

Impact op uitvoeringsagenda

Deze maatregel wordt opgenomen in de uitvoeringsagenda BOS 2.0.

2. Belangrijkste ontwikkelingen

Ontwikkeling uit de BOS 2.0 - Aanvullende maatregelen

- Negen mogelijke aanvullende maatregelen opgepakt
- Weging en prioritering van resterende en nieuwe mogelijk aanvullende maatregelen
- Twee nieuwe mogelijk aanvullende maatregelen opgepakt

mogelijk aanvullende maatregelen BOS 2.0	17
onderzoek afgerond, maatregel in uitvoering	2
onderzoek afgerond, maatregel in uitwerking	2
onderzoek afgerond	4
on hold	1
ingetrokken	1
op voorraad	7
nieuwe mogelijk aanvullende maatregelen	2
in onderzoek	1
inventarisatie, hierna onderzoek	1
totaal	19

Impact op uitvoeringsagenda

Er worden twee mogelijk aanvullende maatregelen toegevoegd.

2. Belangrijkste ontwikkelingen

Ontwikkeling uit de BOS 2.0 - Monitoringsrapportage

- Monitoringsrapportage in ontwikkeling
- Inzicht in effectiviteit maatregelen

Impact op uitvoeringsagenda

Verdiepend inzicht in de effectiviteit van landelijke en provinciale maatregelen.

2. Belangrijkste ontwikkelingen

Ontwikkeling uit de BOS 2.0 - Vlaanderen

- Nieuwe vergunning voor extra containerterminal in de haven van Antwerpen
 - Generiek blijft de daling van depositie uit Vlaanderen overeind
 - Vlaamse emissiereductiedoelen blijven staan
- Kennisnotitie RIVM
 - Vlaamse doelen zorgen voor aanzienlijk minder depositie op Brabantse Natura 2000-gebieden

Impact op uitvoeringsagenda

Vlaams beleid kan ondanks vergunde projecten zorgen dat het doelgat richting 2030 kleiner wordt.

3. Financieel overzicht

	Beschikbaar 2024-207	Realisatie 2024-2025	Ramingen 2026	Ramingen 2027	Restant middelen*	Begrotings- wijziging VUA 2026	Begrotings- wijziging VUA 2027
BOS 2.0	10.952.000	4.516.000	2.556.000	3.880.000	-	-800.00	800.000
Totaal	10.952.000	4.516.000	2.556.000	3.880.000	-		

**Dit gaat om middelen die in een reserve nog beschikbaar zijn. De budgetten van het programma Aanpak Stikstof zijn niet gekoppeld aan een reserve. Eventuele onderbesteding valt jaarlijks terug naar algemene middelen*

- Inzet beschikbare middelen conform planning
- Prognose: middelen worden volledig benut
- Gevolgen bijgestelde aanpak ammoniakemissiereductie veehouderijen:
 - Bijdrage uit het boekjaar 2026 van € 1 mln toegevoegd aan egalisereserve VTH.
 - Juridische kosten gedekt in post onvoorzien en toegevoegd aan budget.
€ 0,2 mln in 2026 en € 0,8 mln in 2027.

4. Aanpassingen uitvoeringsagenda

Alleen aanpassingen in Deel B: Maatregelen en uitvoeringsuitgangspunten

- Brainport Open opnemen
- Aanpak verminderen ammoniakemissie veehouderijen opnemen

*Deze aanpassingen hebben **geen impact op S&V***

Bedankt voor jullie aandacht